

[J. Oskar Andersen.]

at slaa fast, at der er en Grav mellem dets Opfattelse og det radikale Partis Opfattelse.

Det sidste, som man fra Venstres Side har anført som Begrundelse mod Lovforslagets Vedtagelse, er, at dette kunde medføre en Kirkeforfatning. Dertil vil jeg sige, som det ogsaa er fremhævet fra Socialdemokratiets Side, at hvorledes dette vil forme sig, maa man virkelig lægge i Kirkens egen Haand. Der er det, som jeg har sagt tidligere, givet, at man skal bygge op paa de J. C. Christensenske Menighedsraad, men selvfølgelig paa det Grundlag, hvorpaa de er oprettede, saaledes at man ikke følger saadanne Lyster, som er ønsket fra radikal Side, at man omdanner Vælgerbestanden. Det gør mig ondt at høre en Udtalelse fra den højtærede Kirkeministers Side, der synes at vise Sympati for noget saadant. Det synes desværre at tyde paa, at der hos Venstre er Usikkerhed med Hensyn til deres Kærlighed til de J. C. Christensenske Kirkelove.

Saa meget er vist, det er paa de J. C. Christensenske Menighedsraad, at man maa bygge det fremtidige op. Og det ved vi alle sammen, at den Forsamling, der kan bygges op paa disse Menighedsraad, vil give dem, der kalder sig Grundtvigianere, omtrent Halvdelen af Stemmerne. Det har vist sig baade ved Bispervalgene og ved Valgene til det kirkelige Udvalg sidst, at de, der kalder sig Grundtvigianere, raader omtrent over Halvdelen af de Stemmer, der afgives. Centrum og Indre Mission kan tilsammen, hvis de holder sammen, faa en lille svag Majoritet. Deri ligger tilstrækkelig givet, at hvis den ene Retning vil herske over den anden, gaar det uvægerligt i Stykker. Hvis man derimod vil arbejde sammen som Brødre, der staar paa den fælles Grund, vil det netop betyde en Styrkelse, dette, at man staar som Repræsentanter for Menighederne valgte paa den Basis, som vi nu kender gennem Kirkelovene.

Hvordan en saadan Kirkeforsamling vil blive, foreligger slet ikke her, det er noget, der hører Fremtiden til. Jeg er ganske klar over, at paa en eller anden Maade maa der komme et saadant Fællesudtryk for Folkekirken, naar den skal tage Stilling til

de Spørgsmaal, der lægges over i dens egen Haand. Men jeg vil værgе mig imod, at det skulde være min Mening — det blev, om jeg saa maa sige, formodet fra den ærede Ministers Side —, at jeg vilde lægge Afgørelsen af de Sager over i deres Haand, som er de „virkelig troende“, eller noget saadant. Det har aldrig været min Tanke.

Den højtærede Kirkeminister kom i Landstinget med en Udtalelse, hvori han sluttede sig til afdøde Klaus Berntsens Mistro til, at der kunde bygges op paa en saadan Forsamling. Det gør mig ondt, at der har været en saadan Mistro i Venstre og vedblivende er det. Jeg har ikke denne Mistro, og der er andre, der ikke deler den. Men hvad Fremtiden angaar, er der jo ingen af os, hverken den højtærede Kirkeminister eller jeg, der giver os ud for at være Profeter eller noget saadant, vi er simple Folk, som ser Dagen og Vejen, og paa dette Punkt er der ikke nogen som helst Betænkelighed ved at lægge Afgørelsen i den Instans' Haand, idet det i hvert Fald maa indrømmes, at en saadan Forsamling vil egne sig langt bedre til at drøfte Spørgsmaal om Daab, om Ritual o. s. v. end Rigsdagen. Hvor højt jeg end sætter denne, maa jeg dog hævde, at overfor den Slags Spørgsmaal er den, som det ogsaa blev sagt af det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, ganske inkompetent til at træffe Afgørelse.

Fru Gautier Schmit, der var Venstres Ordfører i Landstinget, var fuld af Betænkeligheder, og navnlig vilde hun ramme en Pæl gennem Tilslutningen til dette Lovforslag ved at vise, hvilke uheldige Følger Loven vilde faa, idet hun henviste til den anglikanske Kirkes nuværende Tilstand. Dette forekommer mig højest mærkeligt; der maa være en underlig Forvirring til Stede i det ærede Venstreparti, naar man anfører de Stridigheder, der i Øjeblikket findes i den anglikanske Kirke, som et Vidnesbyrd mod, at vi skulde gennemføre en saadan Lov som denne, der muligvis kunde medføre, at man fik, lad os sige, den Selvstændiggørelse for Folkekirken i de indre Spørgsmaal, som der har været talt saa meget om.

Hvad er det, der er sket ovre i England? Det er dette, at den i England valgte repræsentative Forsamling, som jo ikke blot bestaar af Biskopper og Præster, men